

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 7^{ΗΣ} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1967

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΜΑΞ. Κ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ἄμα τῆ ἐνάρξει τῆς συνεδρίας ὁ Πρόεδρος κ. **Μ. Κ. Μητσόπουλος** λέγει ἀπὸ τοῦ βήματος τὰ ἑξῆς διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ἀνακοίνωσιν τῆς ἡμέρας τὴν δημοσιευομένην εὐθὺς μετὰ ταῦτα :

Ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Νικόλαος Λοῦρος θὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ θέματος τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τὴν δημογραφίαν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ἑλλάς, κατὰ τὰς στατιστικὰς τῶν τελευταίων ἐτῶν, ἐμφανίζει ἀνεπαρκῆ αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὴν λελογισμένην ἀνάπτυξιν τῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας.

Τὸ θέμα εἶναι ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρον, ὅχι μόνον διότι ἡ ἀνεπαρκὴς ἀνάπτυξις τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν παρατηρουμένην εἰς ἄλλας καὶ μάλιστα τὰς ὁμόρους χώρας αὔξησιν, ἀλλὰ καὶ ἰδιαίτατα ἐπειδὴ ἡ αἰτία, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλεται ἡ ἐλάττωσις αὕτη, εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνασταλῇ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ὠρισμένων μέτρων.

Πρόκειται συνεπῶς περὶ θέματος ἐθνικῆς σημασίας, τοῦ ὁποίου τὴν ἀνάπτυξιν ἡ Ἀκαδημία καὶ οἱ παριστάμενοι θὰ ἀκούσουν μὲ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΜΕΛΟΥΣ

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ.— **Ἡ ἐπίπτωσις τῶν ἐκτρώσεων ἐπὶ τοῦ δημογραφικοῦ προβλήματος τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ Ν. Κ. Λούρου ***.

Ἐὰν τεθῇ παγκοσμίως τὸ ἐρώτημα, ποῖον εἶναι τὸ σημαντικώτερον πρόβλημα τῆς ἀνθρωπότητος, θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναμένεται ὡς ἀπάντησις τοῦ δημοψηφίσματος ὅτι εἶναι τὸ πρόβλημα τῆς δημογραφίας τοῦ πλανήτου. Καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ ἡ

---

* N. C. LOUROS, L'influence des avortements sur le problème démographique de la Grèce.

ίεραρχία τῶν ἀλληλοδιαδόχων σκέψεων δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ καταλήξῃ εἰς τὸ πρόβλημα τῆς ἀντιμετωπίσεως τῆς δυστυχίας.

Εἰς παρωχημένας ἐποχὰς ὑπῆρχον πάμπολλοι εἴλωτες καὶ ὀλίγοι πλούσιοι, ποὺ προέκυπτον ἀπὸ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ ἰσχυροτέρου. Σήμερον αἱ συνθῆκαι ἔχουν βεβαίως βελτιωθῆ, ἀλλὰ αἱ στατιστικαὶ ὑπηρεσίαι διαπιστώνουν ἐν τούτοις, ὅτι τὰ 50% τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ παρ' ὅλα ὅσα ἴσως ἐπέτυχεν ἡ ἐπιδιώξις τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, δὲν κατορθώνουν οὔτε νὰ ἐξουδετερώσουν τὸ αἶσθημα τῆς πείνης, οὔτε νὰ ζοῦν συμφώνως πρὸς τοὺς στοιχειώδεις κανόνας ποὺ ἐπιβάλλει ἡ προστασία τῆς υγείας. Εἰδικώτερον τὸ ἐπίπεδον διατροφῆς εἰς τὰς ὑποναπύκτους χώρας εἶναι τόσον χαμηλόν, ὥστε 1 ἐπὶ 5 ἀτόμων ἀντιμετωπίζει τὸ αἶσθημα τῆς πείνης, 1 ἐπὶ 3 ἀτόμων ὑποφέρει ἀπὸ ἔλλειψιν πρωτεϊνῶν, καὶ 3 ἐπὶ 5 ἀτόμων ὑποσιτίζονται. Καὶ προκαλεῖ εἰς τὸν πραγματιστὴν μειδίαμα ἡ διεθνῆς καὶ διαρκῶς ἐντεινομένη προσπάθεια τῶν κρατῶν καὶ τῆς κοινωνίας, τοῦ νὰ προβάλλουν μὲ ἀγωνίαν τοὺς κινδύνους τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων, καὶ νὰ προβαίνουν εἰς ἐπακολούθους θεωρητικὰς προτάσεις, προτροπὰς καὶ μέτρα διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν των. Τὸ μειδίαμα τοῦ πραγματιστοῦ δρεφίλεται εἰς τὴν στοιχειώδη ἐν τούτοις παρατήρησιν, ὅτι δὲν εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ προβλήματος ποὺ πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζεται θεραπευτικῶς, ἀλλὰ ἡ πηγὴ τῆς προελεύσεώς του, προληπτικῶς.

Χωρὶς νὰ ὑποτιμᾷ κανεὶς τὴν πρόοδον — ἂν πρόοδος εἶναι ἡ ἀλόγιστος δημιουργία ἀπαιτήσεων — καταλήγει εἰς τὸ λογικὸν συμπέρασμα ὅτι, διὰ νὰ ἱκανοποιῶνται αἱ προοδευτικαὶ κοινωνικαὶ ἀπαιτήσεις, θὰ ἔπρεπε οἱ κάτοικοι τῆς γῆς νὰ εἶναι ὀλιγώτεροι ἢ τοῦλάχιστον νὰ μὴν ἐπιτρέπεται ὁ ταχὺς καὶ ἀλόγιστος πολλαπλασιασμός των. Τὸ πρόβλημα τῆς δημογραφικῆς πραγματικότητος εἶναι, νομίζω, τὸ δυσκολώτερον ποὺ ἀντιμετωπίζει ὁ σοφὸς νοῦς τοῦ ἀνθρώπου, ἱκανοῦ μὲν νὰ ἐπιδιώκῃ τὴν κατάκτησιν τοῦ διαστήματος, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ κατορθῶνῃ νὰ ἀξιοποιῇ τοῦλάχιστον εἰς τὴν ἀπαιτουμένην κλίμακα τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐπιστημονικῶν, κοινωνικῶν καὶ οἰκονομικῶν σκέψεων ποὺ ὁ νοῦς κατεργάζεται.

Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ὁ Thomas Robert Malthus, εἰς ἀνύποπτον δηλαδὴ, διὰ τὰ σημερινὰ προβλήματα, ἐκρυσσε τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου. Ὅπως διὰ κάθε προφήτην, αἱ ἀπαισιόδοξοι δημογραφικαὶ σκέψεις του συνήντησαν μεγάλην ἀντίθεσιν ποὺ καὶ σήμερον ἀκόμη συνεχίζεται. Ὁ Σκώτος ἰδρυτὴς τῆς οἰκονομολογίας Adam Smith καὶ ὁ Condellac εἰς τὸ τέλος τοῦ 18ου αἰῶνος, καθὼς καὶ εἰς τὸν 19ον ὁ Condorcet καὶ ὁ Passy ἀντέταξαν εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ Malthus τὴν πίστιν των πρὸς τὴν αὐτόματον ἰσορροπήσιν γεννήσεων καὶ ἀγαθῶν ποὺ ἀνήκει εἰς τὰς ἱκανότητας τοῦ ἀνθρώπου νὰ ρυθμίζῃ.

Αὐταὶ αἱ ἀντιλήψεις ἐξακολουθοῦν καὶ σήμερον νὰ ἀντιστρατεύωνται σποραδικῶς τὸν Malthus. Ἐν τούτοις, ἡ πραγματικότης ὑπῆρξε σύμμαχος του, ἀφοῦ, παρ' ὅλας τὰς ἀντισταθμιστικὰς προσπάθειάς διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν προοδευτικῶν ἀπαιτήσεων, ἡ ἀνθρωπότης ἐξακολουθεῖ νὰ πολλαπλασιάζεται, ἐνῶ αἱ ἀπαιτήσεις ἀσθμαίνουσι καὶ ἀγωνιοῦν νὰ τὴν παρακολουθήσουν. Ἡ δυσαναλογία εἶναι φανερὰ καὶ αἰτιολογεῖ τὴν κοινωνικὴν ἀδικίαν καὶ δυστυχίαν ποὺ μαστίζει τὰ 50 % τοῦλάχιστον τῶν κατοίκων τοῦ πλανήτου μας.

Δὲν θὰ ἐπεκταθῶ εἰς τὰς θεαματικὰς διαπιστώσεις ποὺ ἁρμοδιώτεροι ἐμοῦ προβάλλουν καθημερινῶς.

Μόναί των ὁμιλοῦν αἱ στατιστικαὶ τῶν ἐλλείψεων, ὅχι μόνον τοῦ παρόντος ἀλλὰ καὶ ἐκείνων ποὺ πρόκειται νὰ παρουσιασθοῦν εἰς τὸ μέλλον.

Ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ ὅμως νὰ ἐγκαταλείψω τὸ παγκόσμιον ἐπίπεδον καὶ νὰ περιορισθῶ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὰ ἄμεσα συμφέροντα τῆς δημογραφίας τῆς χώρας μας, ποὺ ἔχει ἐμπλακῆ εἰς δεινήν, ὅπως θὰ προσπαθῆσω νὰ ἐξηγήσω, δημογραφικὴν περιπέτειαν.

Καὶ ἂς τονίσω εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅτι, ἐνῶ ὁ πλανήτης μας στενάζει καὶ ἀγωνιᾷ πρὸ τοῦ κινδύνου τοῦ ὑπερπληθυσμοῦ, ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ τῶν σοφῶν καὶ ἠρώων, καὶ τῶν σημερινῶν ταλαιπωρημένων ἀπογόνων των, κινδυνεύει μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου νὰ ἐξαφανισθῇ, ἂν δὲν προταχθῇ κάθε ἄλλης ἐπιδιώξεως ἢ μέριμνα διὰ τὴν ἀναστολήν τῆς πορείας πρὸς τὸν δημογραφικὸν κρημνὸν ποὺ εὐρίσκεται ἐμπρὸς μας.

Ὁ Β. Βαλαώρας ἔχει παρατάξει ἀδιαφεύστους βιοστατιστικὰς ποὺ ἀποδεικνύουσιν τοὺς οὐσιαστικὸς δημογραφικοὺς κινδύνους τοῦ μέλλοντος. Χωρὶς νὰ χρησιμοποιήσω τὴν ἀνιαρότητα τῶν ἀριθμῶν, ἀντιγράφω τὰ συμπεράσματα τοῦ Βαλαώρα.

«Τὰ συμπεράσματα ἀπὸ τὴν στοιχειώδη δημογραφικὴν ἀνάλυσιν εἶναι σαφῶς δυσμενῆ καὶ δυσοίωνα διὰ τὸ μέλλον τῆς χώρας μας. Ἡ γεννητικότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ κατῆλθεν εἰς ἀνεπίτρεπτα πλέον ἐπίπεδα, ἀπειλοῦντα τὸν πληθυσμὸν μας μὲ προοδευτικὴν μείωσιν, ἀντὶ τῆς ἐπιβαλλομένης μικρᾶς ἀλλὰ συστηματικῆς ἀυξήσεως μὲ τὴν πάροδον τῶν δεκαετιῶν».

Θὰ ἔπρεπε ἴσως ἡ Ἑλλάς, χώρα πτωχῆς ὑλικῆς παραγωγικότητος, νὰ εἶναι ἱκανοποιημένη ὅτι ἡ περιορισμένη ἀνθρωπίνῃ ἀναπαραγωγή της ἐπιτρέπει εἰς τοὺς κατοίκους της νὰ χαίρουν, ἔστω καὶ πολὺ περιορισμένην, κάποιαν ἀκόμη ἀναλογίαν τῆς ὑλικῆς ἐξυπηρετήσεώς των, ποὺ ὅμως θὰ γίνεται διαρκῶς περισσότερον δυσανάλογος, ἂν ἀυξηθοῦν αἱ γεννήσεις καὶ δὲν ἀκολουθῇ παραλλήλως καὶ ἡ ὑλικὴ ἐξυπηρέτησις των. Αὐτὸν τὸν περιορισμὸν τῶν γεννήσεων δὲν ἐπιδιώκουν

άλλωστε όλα αι χῶραι τῆς γῆς ; Ποῦ λοιπὸν τὸ παράπονον καὶ ἡ ἀνησυχία ; Ἐν μόνῃ μέρεινά μας ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ αὔξησις τῶν ἀγαθῶν, τότε βεβαίως θὰ ἔφθανε ἴσως ἐποχὴ ὅπου, μὲ τὰς προσπάθειάς τῆς Πολιτείας, ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἡ εὐημερία τῶν κατοίκων της θὰ ἀπετέλει παγκόσμιον παράδειγμα δημογραφικῆς ἐπιτυχίας.

Πιστεύω ὅμως, ὅτι τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὁ καθεὶς σκέπτεται τὰ σύνορα τῆς χώρας μας καὶ τοὺς πληθυσμοὺς ποὺ μᾶς περιβάλλουν καὶ ἐποφθαλμιοῦν, ὅπως ἀπὸ τὴν πλευρὰν των εἶναι φυσικόν, τὴν κάθοδον πρὸς τὴν θάλασσαν μας, πρᾶγμα ποὺ ἀπὸ τῶρα διαφαίνεται καθαρά. Οἱ γείτονές μας ὅμως πολλαπλασιάζονται ἀλματικῶς, ἐνῶ ἡμεῖς ἀποτελοῦμεν ἐξαίρεσιν καὶ ἀντινομίαν τῶν Μαλθουσιανῶν προβλέψεων.

Ἐὰς σημειωθῆ ἔτισης ὅτι, ἐφ' ὅσον περιορίζονται εἰς τὸν τόπον μας αἱ γεννήσεις, εἶναι φυσικόν νὰ ὑπερέχουν ποσοτικῶς αἱ ὠριμώτεροι ἡλικία εἰς τὸν πληθυσμὸν μας καὶ συνεπῶς νὰ γηράσκῃ, ἀνακοπτομένης ἐκ τῆς μειώσεως τῶν νεωτέρων πληθυσμιακῶν στοιχείων τῆς ἀπαιτουμένης ὀρμῆς πρὸς κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πρόοδον, ὥστε ἡ πολιτικὴ τοῦ κράτους νὰ στρέφεται περισσότερον πρὸς τὰ καταναλωτικὰ ἀγαθὰ.

Ἐὰς ἐξετάσωμεν λοιπὸν ποία εἶναι ἡ αἰτία τῆς γεννητικῆς μειονεκτικότητος μας, καὶ τί θὰ πρέπη νὰ γίνῃ διὰ νὰ ἀνασταλῆ μὲ τὸν πλέον ἐπείγοντα τρόπον.

Ὁ Βαλαώρας μὲ τὴν συνεργατίδα του Δεσποινίδα Ἀντωνίαν Πολυχρονοπούλου, καθὼς καὶ ὁ συνεργάτης μου, Ὑφηγητῆς Ἰωάν. Δανέζης, καὶ κατόπιν πρωτοβουλίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Εὐγονικῆς, καὶ μὲ τὴν οἰκονομικὴν βοήθειαν τῆς International Planned Parenthood Federation, κατώρθωσαν νὰ συλλέξουν στατιστικὰ στοιχεῖα πού, ἂν δὲν ἱκανοποιοῦν ἀπολύτως τὴν ἀνεύρεσιν τῆς αἰτίας τοῦ περιορισμοῦ τῶν γεννήσεων εἰς τὸν τόπον μας, ἀποκαλύπτουν ἐν τούτοις τὴν κεντρικὴν πηγὴν της. Εἶναι ἀπὸ τὴν πείραν γνωστὸν ὅτι αἱ φυλαὶ ὑπόκεινται εἰς φυσικὰς καὶ ἀνεξιχνιάστους αὐξομειώσεις τῶν δημογραφικῶν καμπυλῶν των, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐπιδημιῶν καὶ τῶν πολέμων. Ἡ ἀνωτέρω ὅμως συνδυασμένη μελέτη ἀπεκάλυψεν ὅτι σοβαρώτατον παράγοντα τῆς μειώσεως τῶν γεννήσεων ἀποτελεῖ ἡ τερατώδης συχνότης τῶν ἐκτρώσεων εἰς τὴν χώραν μας. Ἡ ἔρευνα τοῦ Βαλαώρα δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ περιορισθῆ μὲ μεγάλας, ὅπως εἶναι φυσικόν, κοινωνικὰς δυσκολίας εἰς τὰς ἐγγάμους γυναῖκας. Ἀπεκαλύφθη, λοιπόν, ὅτι 35 % τῶν ἐγγάμων γυναικῶν ὑπεβλήθησαν ἄπαξ ἢ ἐπανειλημμένως εἰς ἐγκληματικὴν ἔκτρωσιν. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς πληθυσμὸς στερεῖται κατ' ἔτος 100.000 νεογεννήτων. Ἐὰς σημειωθῆ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν γεννωμένων κατ' ἔτος φθάνει τὰς 160.000 καὶ ὅτι ἐπὶ 100

γεννηθέντων ζώντων ἢ ἀναλογία τῶν ἐκτρώσεων φθάνει γενικῶς εἰς 35% καὶ εἰδικώτερον 47% εἰς τὸν ἀστικὸν πληθυσμὸν, 26% εἰς τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν, ἐνῶ εἰς τὰ μεγάλα ἀστικά κέντρα Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ἡ ἀναλογία γεννωμένων ζώντων καὶ ἐκτρώσεων εἶναι 1:1. Ἐάν προστεθῇ ὁ ἄγνωστος ἀριθμὸς τῶν ἐκτρώσεων τῶν ἀγάμων, γίνεται προφανῆς ἡ τεραστία ἐπίπτωσης αὐτῆς τῆς αἰτιολογίας ἐπὶ τῆς ἀναπαραγωγικότητος τῶν Ἑλλήνων. Εἰς πληθυσμὸν 8,5 ἑκατομμυρίων, ἡ ἀπώλεια 100.000 νεογεννητῶν προερχομένων ἀπὸ ἔγγαμα ζεύγη καὶ ἀγνώστου ἀριθμοῦ ἀγάμων — ἀσφαλῶς ὅμως διπλασίου τοῦλάχιστον ἀπὸ τὰ ἔγγαμα — εἶναι ἀρκετὴ διὰ τὴν ἐξηγήσιν τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ δημογραφικοῦ μας ἐλλείμματος. Τὸ κακὸν ὅμως δὲν περιορίζεται ἐκεῖ. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι τὸ $\frac{1}{3}$ τοῦλάχιστον τῶν γυναικῶν ποὺ ὑφίστανται ἐκτρώσεις παραμένει στειρὸν, χωρὶς νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ θεραπεία αὐτῆς τῆς ἀναπηρίας. Ὁ κίνδυνος τῶν τραυματισμῶν καὶ τῶν μολύνσεων ποὺ ἀπειλοῦσε ἄλλοτε τὴν ἐκτρωτικὴν ἐνέργειαν καὶ ὠδήγει συχνὰ εἰς τὸν θάνατον, χωρὶς νὰ ἀποκλείεται, ἔχει σήμερον σημαντικῶς μειωθῆ, ἐπειδὴ στατιστικῶς διεπιστώθη ὅτι αἱ ἐκτρώσεις ἐκτελοῦνται κυρίως ἀπὸ ἐπαγγελματιζομένους ἰατροὺς ποὺ γνωρίζουν τὸ ἔργον των, τὰ δὲ ἀντιβιοτικά ἐξουδετερῶνουν τὸν κίνδυνον τῆς μολύνσεως. Ἔτσι ἡ τόλμη καὶ αἱ ἐκτρώσεις ἔχουν σημαντικῶς ἀυξηθῆ καὶ παραμένει ἀπειλητικώτατος ὁ κίνδυνος τῆς στειρώσεως.

Ἄλλην αἰτιολογικὴν προσθήκην εἰς τὴν μείωσιν τῆς ἀναπαραγωγῆς μας ἀποτελεῖ ἡ παρ' ὅλας τὰς προσπάθειάς ὄχι ἀκόμη ἱκανοποιητικὴ πτώσις τῆς ἐμβρυϊκῆς, νεογνικῆς καὶ βρεφικῆς θνησιμότητος. Ἡ σχετικὴ ἐκπαίδευσίς τῶν ἰατρῶν καὶ μαιῶν ἔχει, νομίζω, σημαντικῶς βελτιωθῆ καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Ὑγιεινῆς καταβάλλει κάθε προσπάθειαν εἰς αὐτὸν τὸν τομέα. Ὑπολειπόμεθα ὅμως σημαντικῶς τῶν ἄλλων χωρῶν, καί, ἐνῶ εἰς τὰ Ἰδρύματα τῆς πρωτεύουσας ἡ ἐμβρυϊκὴ, νεογνικὴ καὶ βρεφικὴ θνησιμότης εὐρίσκεται εἰς διεθνῆ ἐπίπεδα, εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ εἰς τὴν ὑπαιθρον παραμένει ἀκόμη εἰς ἀνεπίτρεπτον ὕψος. Τὸ τί πρέπει ἀκόμη νὰ γίνῃ εἰς αὐτὸν τὸν τομέα εἶναι θέμα καθαρῶς κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικόν, καὶ ἔτσι κατορθωτὸν ἀπὸ τὴν πολιτείαν.

Πῶς ὅμως θὰ ἀυξήσωμεν τὴν γεννητικὴν καὶ θὰ περιορίσωμεν τὰς ἐκτρώσεις; Ἐχει διαπιστωθῆ ὅτι αἱ περισσότεραι ἐκτρώσεις ἐκτελοῦνται εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ τὰς μεγαλυτέρας πόλεις. Ἐξ ἄλλου μία στατιστικὴ ἔρευνα τοῦ συνεργάτου μου κ. Δ. Λώλη εἰς τὸ ὕλικόν τοῦ Μαιευτηρίου «Ἀλεξάνδρα» ἀπέδειξεν, ὅτι ἐπὶ 66.150 τοκετῶν ἀνιστοιχοῦν 595 περιπτώσεις ὑπερπολυτόκων, δηλαδὴ γυναικῶν ποὺ ἐγέννησαν ἄνω τῶν 7 ζώντων τέκνων. Καὶ μάλιστα 246 ἐβδομοτόκοι, 147 ὄγδοοτόκοι, 91 ἑνατοτόκοι, 49 δεκατοτόκοι, 24 ἐνδεκατοτόκοι,

21 δωδεκατοτόκοι, 10 δεκατριτοτόκοι, 3 δεκατεταρτοτόκοι, 2 δεκαπεμπτοτόκοι, 2 δεκαεκτοτόκοι.

Ἐνδιαφέρουσα διαπίστωση εἶναι ἐπίσης ὅτι 2,30% πολυτόκοι ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν ἐπαρχίαν καὶ μόνον 0,64% εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ τὰς μεγάλας πόλεις, πὺν ἔτσι παρουσιάζονται ὡς αἱ περισσότερον ὀλιγότεκνοι. Τὰ στοιχεῖα αὐτά, νομίζω, ὅτι συντρέχουν τὸ γεγονός ὅτι ὁ ἄλλωστε δυσανάλογος πληθυσμὸς τῶν πόλεων, ἀπέναντι τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ἐπαρχίας καὶ τῆς υπαίθρου, εἶναι κυρίως ὑπόλογος διὰ τὴν συχνότητα τῶν ἐκτρώσεων καὶ τὴν μείωσιν τῆς γεννητικότητος.

Ἐπομένως δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἢ προπάθεια νὰ στραφῆ πρὸς τὴν τόνωσιν τῆς γεννητικότητος τῆς ἐπαρχίας καὶ τῆς υπαίθρου, πὺν εἶναι σημαντικὴ καὶ ὅπου αἱ οἰκονομικαὶ συνθῆκαι καὶ ἡ στάθμη τῆς ὑγειονομικῆς περιθάλψεως εἶναι περιορισμένα. Ἡ θεραπεία τῆς στειρώσεως εἶναι βεβαίως ἐπιβεβλημένη εἰς τὰς γυναῖκας ὅλης τῆς χώρας. Καλλιέργεια ὅμως περισσοτέρων πολυτόκων θὰ ἐσήμαινε ἄλλωστε αὔξησιν τῆς δυστυχίας. Ἀντιθέτως, ὅλη ἡ προσοχὴ πρέπει νὰ στραφῆ πρὸς τὸν περιορισμὸν τῶν ἐκτρώσεων καὶ τῶν καταστροφῶν τῶν, εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ εἰς τὰς μεγαλύτερας πόλεις. Τὰ Ἀστυνομικὰ καὶ Δικαστικὰ μέτρα, ἢ πεῖρα ἔχει ἀποδείξει ὅτι εἶναι ἀνίσχυρα νὰ ἐξουδετερώσουν τὰ ἐπιχειρήματα τῆς τὸλμης.

Δύο πρόσφατα ἐπιστημονικὰ συμπόσια, ὅπου ἔτυχε νὰ προεδρεύσω, συνεζήτησαν διεξοδικῶς τὰ μέτρα πὺν θὰ ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν. Τὸ πρῶτον, μὲ Ἑλληνικὴν ἀποκλειστικῶς σύνθεσιν, εἶχεν ὀργανωθῆ ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐταιρείαν Εὐγονικῆς, καὶ τὸ δεύτερον, Διεθνές, μὲ διαπρεπεῖς ξένους καὶ Ἑλληνας ὀμιλητάς, καὶ τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ ἐρευνητικοῦ τμήματος τῆς Ἐταιρείας Organon, συνεκέντρωσεν ἄνω τῶν 1.000 ἀκροατῶν, ἰατρῶν καὶ μὴ, δεῖγμα τοῦ μεγάλου ἐνδιαφέροντος πὺν προκαλεῖ τὸ θέμα.

Ἄν πρόκειται νὰ ἐλαττωθοῦν αἱ ἐκτρώσεις, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἀντισυλληπτικὰ μέτρα. Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι τὰ μηχανικὰ ἔχουν ἀποτύχει. Ὡστε, ὅταν πρὸ 20ετίας περίπου ἤρχισεν ἡ προσπάθεια τῆς προσωρινῆς ἀναστολῆς τῆς φωτοκίας ὡς μέσου ἀντισυλληπτικοῦ, αἱ παγκόσμιαι ἐλπίδες διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ὑπερπληθυσμοῦ εἶχον στραφῆ πρὸς τὸν ἔλεγχον τῶν γεννήσεων. Τόσον τὸ Ἀνώτατον Ἑγειονομικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, ὅσον καὶ ἐγὼ προσωπικῶς, ἐπιστεύσαμεν τότε ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῆς τῆς ἀντισυλληπτικῆς ἐνεργείας θὰ ἀπέβαινεν ἀνασταλτικὴ τῶν γεννήσεων εἰς τὸν τόπον μας, καὶ ἐπομένως δημογραφικῶς ἐπιβλαβής. Ἐπρεπε συνεπῶς νὰ ἀπαγορευθῆ ἡ κυκλοφορία τῶν ἀνασταλτικῶν τῆς φωτοκίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, πρᾶγμα ὅμως εἰς τὴν πρᾶξιν δυσχερές, ἐφ' ὅσον τὰ ἴδια ἰδιοσκευάσματα κυκλοφοροῦν καὶ χρησιμοποι-

οὔνται διὰ θεραπευτικούς σκοπούς. Ἡ ἀντισυλληπτική ὅμως ιδιότης των δὲν ἔχει ἐξαπλωθῆ καὶ περιορίζεται μόνον εἰς μηδαμινὰ ποσοστὰ τῶν Ἑλληνίδων ἕως τώρα.

Ἀπὸ τότε ὅμως ἡ πείρα ἀπέδειξε στατιστικῶς ὅτι ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἀνασταλτικῶν τῆς φωτοκίας δὲν κατορθώνει τὸν ἔλεγχον τῶν γεννήσεων εἰς τοὺς πληθυσμούς κατωτέρας μορφώσεως, ἐνῶ, ἀντιθέτως, ὀδηγεῖ τοὺς πληθυσμούς τῶν πόλεων εἰς τὴν κατευθυνομένην οἰκογένειαν καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν σημαντικὴν μείωσιν καὶ σχεδὸν ἐξαφάνισιν τῆς ἐκτρώσεως. Τὸ κάπως ἀπροσδόκητον αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἐξηγεῖται ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ παραγωγικότερος πληθυσμὸς τῶν ὑποαναπτύκτων τάξεων δὲν διαθέτει ἀρκετὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν συστηματικὴν καὶ ἀποτελεσματικὴν, ἀλλὰ κάπως πολὺπλοκον, ἐφαρμογὴν τῶν ἀνασταλτικῶν τῆς φωτοκίας. Ἀντιθέτως, εἰς τὰ κέντρα ὑψηλοτέρου πολιτισμοῦ καὶ κατανοήσεως, ἡ προσωρινὴ ἀναστολὴ τῆς φωτοκίας ἐπέτυχεν ἡ γεννητικότης νὰ μὴν ἐλαττώνεται, ἀλλὰ νὰ κατανέμεται εἰς τὸν πληθυσμόν. Ἔτσι οἱ ἐνδιαφερόμενοι δὲν καταφεύγουν πλέον εἰς τὴν ἐκτρώσιν, οὔτε τὰ ἀποτελέσματά της ὀδηγοῦν εἰς τὴν στειρώσιν καὶ τὸν περιορισμὸν τῶν γεννήσεων.

Ἡ πείρα αὐτὴ ἔχει ὁμολογηθῆ καὶ ἀπὸ τὴν Διεθνή Βιβλιογραφίαν καὶ τὸ πρόσφατον Συνέδριον τῆς Διεθνοῦς Ὁμοσπονδίας Μαιευτῶν καὶ Γυναικολόγων εἰς τὸ Σύδνεϋ τῆς Αὐστραλίας, ὅπου εἶχα τὴν τιμὴν νὰ ἀντιπροσωπεύσω, μὲ ὁμάδα συνεργατῶν μου, τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀποβαίνει ἐξαιρετικῶς πολύτιμος διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ δημογραφικοῦ μας προβλήματος. Μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐκουσίας προσωρινῆς ἀναστολῆς τῆς φωτοκίας δὲν θὰ ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ μειωθῆ ἡ ζωογόνο γεννητικότης τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαρχίας καὶ τῆς Ὑπαίθρου, διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον, ὅτι δὲν θὰ ἦτο κατορθωτὴ ἡ ἐφαρμογὴ της ἀπὸ τὴν πλειονότητα τοῦ κάπως ἀπλοῦκοῦ πληθυσμοῦ. Ἀντιθέτως, εἰς τὴν ἐκτρωσιόπληκτον πρωτεύουσαν καὶ εἰς τὰς πόλεις, ἡ προσωρινὴ ἀναστολὴ τῆς φωτοκίας θὰ ὀδηγήσῃ, ἂν ὄχι εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐξαφάνισιν, τοῦλάχιστον ὅμως εἰς τὸν σημαντικὸν περιορισμὸν τῶν ἐκτρώσεων καὶ τῆς στειρότητος, ἐνῶ συγχρόνως θὰ ἐπέτρεπεν εἰς κάθε οἰκογένειαν, καὶ χωρὶς τὴν παραμικρὰν ζημίαν τῆς γυναικός, τὴν ἀπόκτησιν τῶν τέκνων πού ἐπιθυμεῖ καὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀναθρέψῃ. Συμφώνως μὲ συγκεκριμένους ὑπολογισμούς, τὸ ἰσοζύγιον, πού θὰ πρέπη νὰ προκύψῃ, θὰ ἐξαφανίσῃ τὴν γενοκτονίαν πού προκαλεῖται ἀπὸ τὰς ἐκτρώσεις, καὶ τὰ συνακόλουθα της, καὶ θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας τῶν μεταμελημένων ἀτέκνων, καὶ τὴν αὔξησιν καὶ ὄχι ἐλάττωσιν τῶν γεννήσεων.

Αὐτὴ ἡ πείρα μὲ ἔπεισεν ὅτι ἡ καθοδήγησις πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν τῶν ζευγῶν τῆς πρωτεύουσας καὶ τῶν μεγαλυτέρων πόλεων τῆς Ἑλλάδος θὰ ἀπο-

τελέση τὴν μόνην θεραπείαν τῆς μάστιγος τῶν γενοκτόνων ἔκτρώσεων καὶ θὰ συμβάλῃ σημαντικῶς εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς δημογραφίας μας.

Τοῦ θέματος πρέπει, νομίζω, νὰ ἐπιληφθῇ ἡ Πολιτεία, μὲ ὀργάνωσιν Συμβουλευτικῶν Σταθμῶν Προγραμματισμοῦ τῆς Οἰκογενείας, τοῦ ὁποίου τὸ πρῶτον κύτταρον ἔχει ἐγκαινιάσει ἡ Ἑταιρεία Εὐγονικῆς. Θὰ πρέπει βεβαίως νὰ ἰσχύσῃ παραλλήλως καὶ ἡ ὑποχρεωτικὴ χορήγησις συνταγῆς ἀπὸ τὸν ἰατρόν, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῶς ἠσκημένος εἰς τὰ προβλήματα τῆς γυναικείας ἀναπαραγωγῆς, ὥστε νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀντιμετωπίσῃ καὶ τυχὸν παροδικὰς ἀνωμαλίας, αἱ ὁποῖαι εἶναι δυνατὸν νὰ προκύψουν ἐκ τῆς χρήσεως τῶν ἀντισυλληπτικῶν. Σκόπιμος εἶναι ἐπίσης ἡ εὐρεῖα διαφώτισις τοῦ κοινοῦ ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς ἀναπαραγωγῆς, ὥστε νὰ ἀποφευχθῇ ἡ χρησιμοποίησις ἀντεπισημονικῶν καὶ βλαβερῶν πολλὰκις μέσων προφυλάξεως.

Ὁ ἀντίλογος πὺν θὰ τύχῃ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν κίνδυνον τῆς μειώσεως τῶν γεννήσεων ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐφαρμογὴν, ἐπιχείρημα πὺν καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ὑπεστήριξα ἄλλοτε, ἔχω σήμερον ἀπολύτως πεισθῆ ὅτι, μὲ ὅσα ἀνέφερα ἀνωτέρω, δὲν εὐσταθεῖ, καὶ θέλω νὰ ἐλπίζω ὅτι θὰ διασκεδασθῇ ἡ πρώτη παλαιά, εὐλόγος ὅμως τότε, ἀντίθετος ἐντύπωσις. Ἡ ἐπεξηγηματικὴ καὶ πειστικὴ καταπολέμησις αὐτῆς τῆς ἐντυπώσεως θὰ πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ τὸ πρῶτον βῆμα διὰ νὰ κατορθωθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς προγραμματισμένης οἰκογενείας εἰς τὸν τόπον μας, μὲ ὅλα τὰ σπουδαῖα δημογραφικὰ ἀλλὰ καὶ ἠθικὰ πλεονεκτήματά της ἀπέναντι τῆς σχέσεως γονέων καὶ τέκνων ἐπιθυμητῶν καὶ ὄχι ἀνεπιθυμητῶν, προγραμματισμοῦ πὺν θὰ ἐξαφανίσῃ τὴν ἐγκληματικὴν ἀνθρωποκτόνον καὶ γενοκτόνον ἔκτρωσιν, θὰ ἀποτρέψῃ τὴν ἐπακόλουθον ἀναπηρίαν τῆς στειρώσεως καὶ θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς βελτιώσεως τῆς δημογραφίας μας.

Δὲν βαναλίζομαι νὰ πιστεύω ὅτι ἡ προγραμματισμένη οἰκογένεια θὰ περιορισθῇ ἐπ' ἄπειρον εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ τὰς μεγάλας πόλεις. Κάποιαν ἡμέραν τὸ πνευματικὸν ἐπίπεδον εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τὴν ὑπαίθρον θὰ ὑψωθῇ καὶ θὰ κατορθώσῃ νὰ ἐκμεταλλεύεται καὶ αὐτὸ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς προγραμματισμένης οἰκογενείας. Ἀλλὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην θὰ ἔχουν μειωθῇ, διὰ τοὺς λόγους πὺν ἀνέπτυξα, ἡ στειρώσις καὶ ἡ ἐμβρυϊκὴ καὶ νεογνικὴ θνησιμότης, καὶ θὰ ἔχῃ ἐπιβληθῇ, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὰ γιγαντιαῖα βήματά της εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἡ προγραμματισμένη οἰκογένεια, ὁπότε δὲν θὰ φοβούμεθα πλέον τὴν βουλιμίαν τῶν γειτόνων μας. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως, θὰ ἔχῃ λησμονηθῇ τὸ τραγικὸν φάσμα τῶν ἔκτρώσεων, θὰ ἔχῃ ἀυξήθῃ ἡ ἀναπαραγωγὴ μας εἰς κανονικὰ ὄρια, καὶ δὲν θὰ βλάβῃ πλέον νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸν παγκόσμιον ρυθμόν.

S O M M A I R E

L'auteur monte en épingle le danger produit par les avortements illégaux sur la croissance de la population grecque, qui atteint un niveau d'augmentation annuelle très bas.

Des chiffres sont présentés à l'appui.

L'auteur propose l'introduction du système de la famille dirigée, qui selon l'expérience internationale annihilera les avortements sans diminuer les naissances.